

TER ONDERTEKENING

Aan de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit

Directoraat-generaal Agro
Directie Plantaardige Agroketens
en Voedselkwaliteit

Auteur

[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]

Datum

26 augustus 2022

Kenmerk

DGA-PAV / 22428935

BHM 22437304

Kopie aan

Bijlage(n)

1

nota

Kamerbrief over glastuinbouw in Limburg, motie
CO₂-levering en ophoging EG-budget

Parafenroute

[Redacted]
[Redacted] [Redacted] [Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]

Aanleiding

Tijdens het commissiedebat Visserij en Tuinbouw van 6 juli jl. heeft uw voorganger toegezegd om een brief naar de Tweede Kamer te sturen met betrekking tot het perspectief voor glastuinbouw in de provincie Limburg. Met de bijgevoegde brief geeft u, mede namens staatssecretaris van Economische Zaken en Klimaat (EZK), antwoord op de vragen die met name Kamerlid Valstar tijdens het debat stelde. De brief gaat verder in op:

- de motie Valstar¹ die de regering verzoekt in samenspraak met betrokken sectoren tot oplossingen te komen, zodat hergebruik van CO₂ wordt gestimuleerd en verdere verduurzaming van de glastuinbouw niet in de weg staat, en de Kamer over de uitkomsten ervan voor Prinsjesdag 2022 te informeren;
- de verhoging van het subsidieplafond voor de EG-regeling naar €60 miljoen ter bevordering van investeringen in energiebesparing in de glastuinbouw.

Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd om akkoord te gaan met het versturen van de Kamerbrief.

Kernpunten

- De bijgevoegde kamerbrief gaat met name in op het perspectief voor duurzame glastuinbouw in de regio Noord-Limburg. Door het stilleggen van twee aardwarmte projecten in verband met seismische risico's kunnen glastuinbouwbedrijven in de regio vooralsnog geen gebruik maken van aardwarmte. Of dit in de toekomst wel zal kunnen, is onzeker.
- Omdat de toekomst van aardwarmte in Noord-Limburg onzekerder is geworden, is het verstandig ook alternatieve duurzame warmtebronnen betrekken in afwegingen voor de toekomst.

¹ kamerstuk 27428 nr. 389

- Met betrekking tot de motie Valstar heeft uw voorganger in de brief over het samenhangend pakket glastuinbouw (Kamerstuk 32627 nr. 39) aangegeven dat naar aanleiding van de resultaten van de SDE++ ronde 2021 bepaald zou worden hoe uitvoering kan worden gegeven aan deze motie.
- Gezien het aantal beschikte Carbon Capture and Utilisation (CCU) projecten in de 2021 ronde van de SDE++ lijkt de inzet zoals verwoord in de door uw voorganger in april verstuurde brief voldoende.
- In de brief meldt u de Tweede Kamer ook dat het gelukt is om het openstellingsbudget van de subsidiemodule Energie-efficiëntie Glastuinbouw in 2022 op te hogen naar €60 miljoen.

Toelichting

Perspectief glastuinbouw in Limburg

- Het glastuinbouw areaal in Noord-Limburg bestaat uit ongeveer 880 hectare. In de Regionale Energiestrategie (RES) 1.0 van Noord- en Midden Limburg is ruime aandacht voor de verduurzaming van de glastuinbouw.
- Voor een klimaatneutrale glastuinbouw in Nederland is aardwarmte de belangrijkste duurzame warmtebron. Geothermieactiviteiten zijn in de regio Noord-Limburg door Staatstoezicht op de Mijnen stilgelegd vanwege het risico op seismische activiteit door de daar aanwezige breuklijnen. EZK werkt aan een methodiek om seismische risico's te bepalen en aan een schadeprotocol.
- Er wordt een pilot voorbereid om te bezien of geothermie in ondiepere, minder profijtelijke, aardlagen mogelijk is in Noord-Limburg. Ook is een onderzoek gestart waar eventueel gebruik gemaakt kan gaan worden van meetgegevens uit bestaande e/o nieuwe putten
- Verder zijn er verschillende alternatieve duurzame warmtebronnen in beeld, waarbij de potentie voor glastuinbouw wordt afgewogen. Het gaat hier bijvoorbeeld om aquathermie, zonthermie en (groene) waterstof.
- Of alternatieve duurzame warmtebronnen (bedrijfseconomisch) voldoende perspectief kunnen bieden voor de glastuinbouw in de regio is afhankelijk van verder onderzoek en keuzes die regionaal genomen worden in de energietransitie. Uiteindelijk moeten ondernemers zelf de keuze maken of zij willen investeren in een bepaalde vorm van verduurzaming van hun glastuinbouwbedrijf.
- Geothermie en de andere duurzame warmtebronnen worden gestimuleerd door de SDE++. In de brief geeft u aan dat het binnen het generieke instrumentarium van de Rijksoverheid niet mogelijk is om een voorkeursbehandeling te geven aan specifieke regio's.
- Tijdens het schrijven van de brief is over de inhoud contact geweest met betrokken medewerkers van de provincie Limburg, Glastuinbouw Nederland en met EZK.

Motie Valstar

- Gasvormige CO₂ wordt door tuinders bij warme omstandigheden aan de kaslucht toegevoegd om de gewasproductie te bevorderen. CO₂-levering is voor veel tuinders voorwaarde om aardgasgebruik te verminderen.
- In de kamerbrief samenhangend pakket glastuinbouw heeft uw voorganger geschetst welke inzet er is vanuit de overheid om deze levering te

bevorderen. In het Klimaatakkoord is afgesproken dat er 2 Mton beschikbaar is voor de glastuinbouw in 2030.

- Via de SDE++ konden bedrijven in 2021 voor het eerst subsidie aanvragen voor CCU projecten, waarbij de afgevangen CO₂ geleverd moet worden aan de glastuinbouw. Er zijn 11 projecten beschikbaar (Kamerstuk 31239 nr. 364), die volgens cijfers van RVO leiden tot 0,4 Mton CO₂-levering aan de glastuinbouw.
- Met deze goede stap en nieuwe SDE++ rondes in het vooruitzicht, lijkt additionele inzet daarom op dit moment niet nodig.
- Bovendien zijn de SDE++ basisbedragen voor *carbon capture and storage* (CCS) voor de SDE++ ronde van 2022 verhoogd, waardoor de verhouding tot de basisbedragen voor CCU veranderd is. Dit zal naar verwachting ook een gunstig effect hebben op de levering aan de glastuinbouw.